

Christian Bernard, Shutterstock

Bob Dylan tijdens een optreden in juli 2013 in Benicàssim, Spanje

American Songbook

Like a Rolling Stone

In *American Songbook* nemen we evergreens, muzikale iconen en songs, die een tijdgeest belichamen onder de loep. Deze keer is de eer aan een nummer van Robert Allen Zimmerman, *a.k.a.* Bob Dylan: *Like a Rolling Stone*.

TEKST → ROBERT DE KONING (JOURNEYLISM.NL)

In 2004 werd de Dylan-klassieker door het Amerikaanse blad *Rolling Stone* gekozen tot het beste lied aller tijden. Het werd op dit erepodium geflankeerd door (*I can't get no*) *Satisfaction* van Mick Jagger & Co. en *Imagine* van John Lennon. Lennon die in 1964 samen met de rest van de Beatles zijn eerste jointje rookte, gerold door ene Bob Dylan.

Klaagzang

Een jaar later, in juni 1965, rolde er iets heel anders van de lippen van de 24-jarige Dylan. “*How does it feel?!*”, klonk het twee dagen lang in de Columbia Records-studio's op 799 7th Avenue in New York. “Niet zo goed”, dachten de platenbazen. Ze hadden geen idee wat ze met het nummer aanmoesten. Singles waren nooit langer dan drie minuten, deze was twee keer zo lang. En de tekst! Dit was geen ode aan de liefde of het leven. Dit was een klaagzang.

Ironie met dubbelzinnige beeldspraak, verwijten en verborgen leedvermaak. ‘*Let's bury it*’ was de gedachte bij Columbia Records. Maar in plaats van de begraafplaats nam een werknemer een tape mee naar de Arthur. “*How does it feel?!*” “*GOOOOOOD!*”, schreeuwde de New Yorkse nachtclub. Het nummer werd grijsgedraaid en toen de tape het uiteindelijk begaf, kleurde de ochtendzon de straten van NYC oranje en zag geschiedenis voor de eerste maal het daglicht.

Fifteen Minutes of Fame

De tekst en betekenis van *Like a Rolling Stone* zijn al vijftig jaar onderwerp van gesprek. De meester zelf hield het kort: “*I wrote it. It didn't fail. It was straight.*” In retrospectief ging volgens Dylan de tekst over hemzelf. Terugkijkend dacht hij sowieso dat hij in al zijn liedjes met *you* en *they* zichzelf bedoelde. Voor fans en

‘Dylan bevrijdde de geest van een generatie’

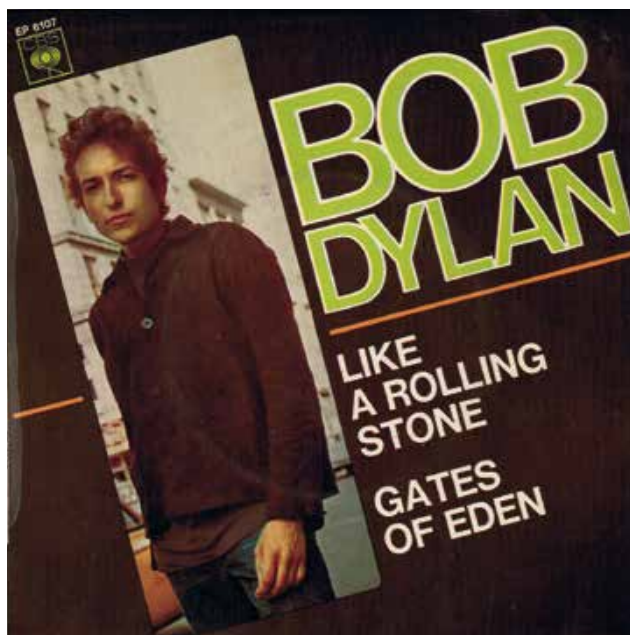
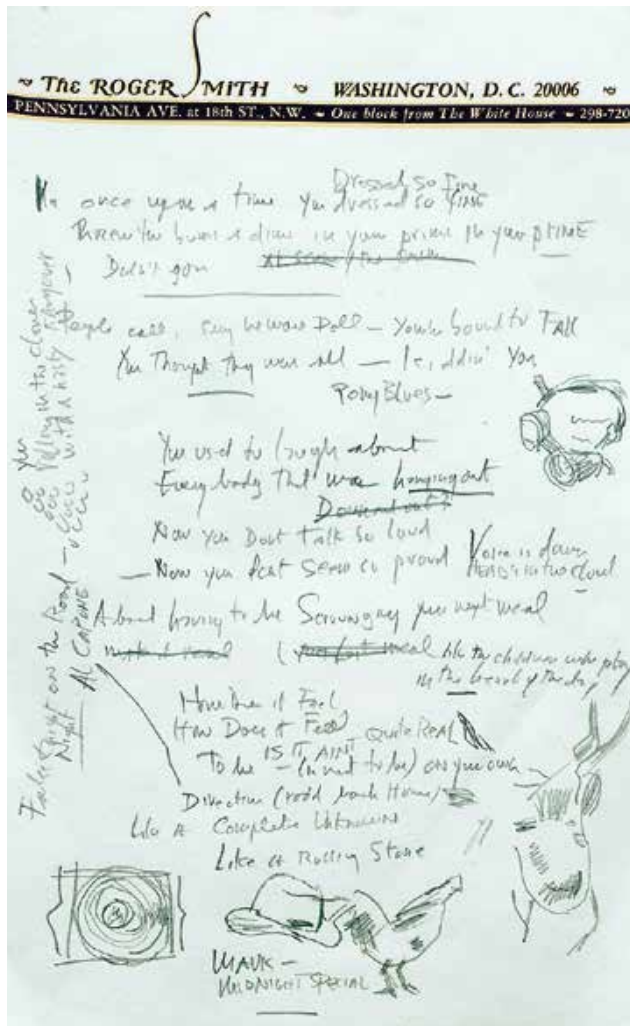
experts is dit geen acceptabele verklaring. Zij denken dat het nummer over Edie Sedgwick gaat, model en vriendin van Dylan begin jaren zestig. Sedgwick bewoog zich in de kringen rond Andy Warhol, waar Dylan haar op een avond kwam halen. Binnen stond hij al snel tegenover de kunstenaar met zijn onafscheidelijke camera. Als ‘betaling’ voor een ongevraagde gastrol pakte de zanger een schilderij van Warhol, dat hij thuis eerst als dartbord gebruikte en later omruilde voor een sofa. Edie Sedgwick was een min of meer zelfde lot beschoren. Het lukte Dylan niet haar te ‘bevrijden’ uit *The Factory*. Nadat haar *fifteen minutes of fame* voorbij waren, werd ze door Warhol afgedankt en bij het vuil gezet. In zijn boek *POPism: The Warhol ‘60s* memoreert Warhol aan deze tijd en aan *Like a Rolling Stone*: “Mensen zeiden tegen me: ‘I think you’re the diplomat on the chrome horse, man.’ [deze chrome diplomat wordt opgevoerd in het derde couplet, regel 5 – red.]

Interactief

Warhol, Sedgwick of zelfs de Verenigde Staten; met dank aan de revolutionaire tekst kan *Like a Rolling Stone* over alles en iedereen gaan. De multi-interpreteerbaarheid van het nummer werd in 2013 briljant verbeeld toen, bijna vijftig jaar nadat de single uitkwam, de officiële videoclip werd gelanceerd. Het is een video die haar gelijke niet kent. Een interactieve clip waar je als kijker langs zestien kanalen met verschillende programma’s kunt ‘zappen’ waarin iedereen Dylans klassieker zingt. Een videoclip van zes minuten, gevangen in ruim anderhalf uur beeld: video.bobdylan.com

Onbetaalbaar

Bruce Springsteen zei ooit dat Elvis het lichaam van zijn generatie bevrijdde en Dylan hetzelfde deed met de geest. Een halve eeuw na het uitbrengen van *Like a Rolling Stone* zingt de oude vrijheidsstrijder nog bijna iedere avond zijn gedichten. Twee miljoen dollar betaalde iemand in 2014 voor de handgeschreven tekst van *Like a Rolling Stone*. Dat is een krankzinnig bedrag voor een man, die de waarde van geld leerde kennen door voor zijn vader achterstallige betalingen op meubels te innen, maar een nietszeggend bedrag voor de fans, die weten dat Dylans poëzie onbetaalbaar is.

Optreden in De Kuip in Rotterdam op 4 oktober 2008

Twee miljoen dollar betaalde iemand in 2014 voor de handgeschreven schets van *Like a Rolling Stone*.

Het album met *Like a Rolling Stone*

De single werd een groot succes

